

Bakalářská práce

Heideggerovo pojetí pravdy na přelomu 20. a 30. let

Autor: Vojtěch Štěrba

Oponent: Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.

Posudek oponenta:

Jak již název napovídá, předložená práce se zabývá pojetím pravdy u Martina Heideggera v období přelomu 20. a 30. let. Opírá se proto především o tři Heideggerovy texty, které svým vznikem do tohoto období spadají a zároveň jsou pro dané téma relevantní, tedy o spis *Bytí a čas*, přednášku *O pravdě a bytí* (resp. *O bytnosti pravdy* – kolega Štěrba užívá tento doslovný překlad původního Heideggerova *Wom Wesen der Wahrheit*) a přednášku *Platónova nauka o pravdě*. Tyto texty autor referuje s ohledem na zvolené téma a po obsahové stránce v podstatě nemám k těmto referencím výhrady – kolega Štěrba prokázal, že texty studoval podrobně a pečlivě, orientuje se v nich a dokáže s nimi pracovat.

Moje výhrady směřují především ke způsobu, jakým jsou výsledky tohoto studia a práce předkládány čtenáři. Nevidím problém v tom, že stěžejní část předloženého textu je „pouhou“ rekapitulací – to v případě bakalářské práce považuji za zcela přiměřené, zejména jde-li o texty tak obtížné jako ty Heideggerovy, s nimiž kolega pracoval. Po mém soudu se však kolega Štěrba příliš drží originálu, a to i po stránce formální. Mám na mysli dělení na jednotlivé kapitoly a podkapitoly, kde se jaksi míchá Heideggerovo členění textu do paragrafů s částmi sledujícími otázky, které si autor postupně klade a snaží zodpovědět (a i v tomto případě by čitelnosti textu pomohl jiný systém). Kolega Štěrba sice z obsáhlého Heideggerova spisu vybírá pasáže a kapitoly pro svůj záměr relevantní, přesto však čtenář – nezná-li vyústění sám - nutně poněkud tápe a není mu zcela jasné, proč jsou mu předkládány ty které části Heideggerovy analýzy pobytu. Přestože vím, že sledujeme-li v *Bytí a čase* nějaké dílčí téma, je velmi obtížné najít onu hranici a podrobnost, kam až je nutné vyložit strukturu pobytu, abychom si udělali jasno v kontextu a mohli tak Heideggerovo pojetí pochopit, mám však za to, že v tomto ohledu mohla být práce lepší. Rozhodně by pomohlo nesledovat tak věrně Heideggerův postup a nechat se více vést tím, co já sám potřebuji čtenáři vysvětlit. Obecně by pak byl větší odstup od originálu přínosem. Místy se text dostává do polohy, kdy kolega nepíše o Heideggerově pozici, ale přebírá příliš jeho formulace a styl. To vede k formulacím typu „vykázali jsme...“ (str. 25), „získali jsme z přípravné fundamentální analýzy“ (str. 27) apod., přičemž „vykázal“ či „z analýz něco získal“ Heidegger, v předložené práci jsou jen výsledky jeho analýz shrnuty. Zdá se mi, že někdy za sebou následují tvrzení bez přílišné souvislosti (str. 29 nahoře), případně sdělení, která nejsou zcela srozumitelná. (Např. prohlášení „Dokázali jsme si, že pobyt se ve své každodennosti nechová jako ideální subjekt.“ – Co se zde míní „ideálním subjektem“?) Naznačený problém vidím v celé práci, nicméně nejvíce je jím zatížena právě první část věnovaná *Bytí a času*.

V následujících částech a zejména v závěru se již nejedná pouze o referenci jednotlivých Heideggerových textů, kolega Štěrba se snaží uchopit a vyjasnit zásadní posun, který v Heideggerově pojetí pravdy spatřuje a který je zároveň projevem posunu Heideggerova filosofického stanoviska. Tento ohled práce hodnotím pozitivně, přestože ne vždy se právě výsledek těchto celkových úvah podařilo kolegovi jasně vyjádřit – viz věta ze strany 33: „V Bytí a čase je pravda a ne-pravda chápána pouze v tom druhém smyslu, tzn. bloudění v bludech v přednášce „O bytnosti pravdy“ se dá přirovnat k nepravdě z Bytí a času.“

Přes veškeré výše uvedené výhrady musím konstatovat, že předložená práce splňuje všechny předepsané náležitosti a rozhodně ji navrhuji k obhajobě. S přihlédnutím k obtížnosti tématu i k tomu, že jde pouze o práci bakalářskou, ji předběžně hodnotím na hranici „výborně“ a „velmi dobře“ a výsledné hodnocení ponechávám na průběhu obhajoby. V jejím rámci navrhuji:

- 1) vyjasnit srovnání pojetí „pravdy“ a „nepravdy“ ve spisech *Bytí a čas* a *O bytnosti pravdy*, jehož jsem se již dotkla výše;
- 2) vyjasnit, jak autor chápe Heideggerův termín „scestí“, o kterém je řeč v přednášce *O bytnosti pravdy* a který je použit – a nejsem si jistá, zda udržitelně – i v závěrečném hodnocení ve vztahu k Platónovi.

V Praze dne 3. 9. 2013

Marie Pětová